

Sammanträde med Regionens pensionärsråd

Datum: 2025-11-20 kl. 10:04-12:12

Ajourneringar: 10:49-10:54

Plats: Regionkansliet, Sammanträdesrum A1

Ledamöter: **Politiker**
Kirsi Fransson (VfP) ordförande
Leif Lindström (S)

Ledamöter
Inger Lindfors, PRO
Alf Andersson, PRO
Yvonne Eriksson, SPF
Jan-Erik Carlsson, SPF
Regina Österås, SPF
Lotta Egeland, SPF
Margareta Wallin, SPF
Siv Ehrnst, SPF
Astrid Löfgren, SPF
Christer Kax Sundberg, SPF
Tony Burden, SPF
Dorothee Hildebrandt, SPF
Lennart Spång, SPF
Karin Frisk, SKPF
Laila Wahlstedt, SKPF
Marianne Lundgren, SKPF
Kerstin Cederlund, SKPF

Insynsplats: Jan Andersson, RPG
Alf Nordmark, RPG

Sekreterare: Jesper Holmström Zenk

Medverkande: Ann-Cathrin Rothlind (C), regionråd
Anna Ormegard, divisionschef primärvård
Hanna Bergström, strateg välfärd och folkhälsa
Håkan Wramner, strateg välfärd och folkhälsa

Justerare: Kirsi Fransson (VfP)
Margareta Wallin, SPF

Justerade
paragrafer: § 15–23

Vid protokollet:

Jesper Holmström Zenk
Sekreterare

Justeras:

Kirsi Fransson (VfP)
Ordförande

Margareta Wallin, SPF
Ledamot

Innehållsförteckning

Frågor och svar

§ 15/25	Fastställande av dagordning	RS-LED25-0006-13
§ 16/25	Information vid regionens pensionärsråds sammanträde den 20 november 2025	RS-LED25-0006-14
§ 17/25	Fråga 1 - Färre mottagningar med distriktssköterskor	RS-LED25-0014-33
§ 18/25	Fråga 2 - Besökskonsekvens på museet	RS-LED25-0014-34
§ 19/25	Fråga 3 - Nytt reglemente för regionens pensionärsråd	RS-LED25-0014-35
§ 20/25	Fråga 4 - Nya lokaler på Mälarsjukhuset	RS-LED25-0014-36
§ 21/25	Fråga 5 - Kollektivtrafiken i regionen	RS-LED25-0014-37
§ 22/25	Fråga 6 – TeleQ	RS-LED25-0014-38
§ 23/25	Fråga 7 - IVO-rapport om vårdcentraler i Sörmland	RS-LED25-0014-39

§ 15/25 Fastställande av dagordning

Diarienummer: RS-LED25-0006

Regionens pensionärsråds beslut

Dagordningen fastställs enligt utskickad handling.

§ 16/25 Information vid regionens pensionärsråds sammanträde den 20 november 2025

Diarienummer: RS-LED25-0006

Regionens pensionärsråds beslut

Informationen godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendet

Strategier välfärd och folkhälsa Hanna Bergström och Håkan Wramner informerar om föreslaget nytt folkhälsoprogram och tar emot synpunkter från rådet. Ledamöterna är välkomna att återkomma med förslag på vad som är viktigt att ingå i programmet när det diskuterats i organisationerna.

Regionråd Ann-Cathrin Rothlind (C) medverkar för att svara på frågor om tågtrafiken i Sörmland. Ledamöterna får en presentation över det arbete som görs för att få trafiken att bli mer pålitlig framöver. Regionrådet ser positivt på att bygget av Ostlänken har inletts i Sörmland och att de spår som byggs från Nyköping och norrut ska kunna användas för trafik emot Stockholm även när inte hela banan är färdig. Det ska göra en stor skillnad för tillgängligheten längre fram. Punktligheten har gått upp med några procent det senaste året, men det finns fortfarande infrastrukturproblem på järnvägen i Stockholmsområdet, samt problem med obehöriga i spårområdet som gör att tågen stannas. Ledamöterna önskar att det införs en pensionärsrabatt på Mälartågs resor och ger förslag på hur tillgängligheten kan förbättras.

Divisionschef primärvård Anna Ormegard medverkar för att svara på frågor relaterat till primärvården i Region Sörmland. Presentationen handlar om verksamhetens svar på mötesfrågorna om TeleQ, mottagningar med distriktssköterskor och regionens svar på IVO-granskning. Tillgängligheten med TeleQ gick ned vid införandet av journalsystemet Cosmic, men det har återhämtat sig de senaste veckorna. Det informeras om varför mottagningarna i Björkvik och Julita stängdes och bekräftelse på att IVO har tagit emot och godkänt regionens svar på granskningen.

§ 17/25 Fråga 1 - Färre mottagningar med distriktssköterskor

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Berörda Pensionärsorganisationer inom dessa områden, Björkvik och Julita har inte fått någon kännedom eller information att så skulle ske. När hösten kom öppnades mottagningarna aldrig. Från Regionens håll vill vi veta: Vad ligger bakom besluten? "Nära vård" finns det? Är det rimligt att patienter ska ta sig flera mil för att få vård?

Först var det semesterstängt och sedan förlängdes stängningen till oktober. Strax före oktober meddelade regionen att mottagningarna skulle stängas med följande motivering. Det blir effektivare för oss patienter att åka 25-30 km enkel väg för provtagning. I Nära vård talas det om patienten i centrum och inte vården. Det talas om vikten av kontinuitet i vårdkontaktarna vilket bryts med centraliseringen. Regionen "arbetar med miljöfrågorna" och med indragen distriktssköterskemottagning ökar resandet för oss patienter vilket också belastar den privata ekonomin. Varför stängs distriktssköterskemottagningarna i Björkvik och Julita?

Regionens svar är enligt följande:

Under 2023 gjordes en utredning av beställarenheten Hälsoval gällande distriktssköterskemottagningar i regionen, var god se tjänsteutlåtande RS-LED23-2249-1, om att 5 mottagningar skulle stängas. RD fick därefter ett uppdrag att utreda övriga mottagningars fortsatta verksamhet. I mars 2024 togs beslut om att vårdcentralerna inte längre får ersättning från Hälsoval för hyran av 12 mottagningar (bland annat Julita och Björkvik) var god se RS-LED23-2249-5, varefter motsvarande hyreskontrakt sades upp. Man beviljade dock de verksamheter som hade möjlighet att bedriva verksamhet så länge hyreskontrakten

kvarstod att fortsätta ha verksamhet i lokalerna, vilket var fallet i Julita och Björkvik, där hyreskontrakt kvarstod till årsskiftet 25/26 respektive början av 2026.

Förslaget att stänga distriktssköterskemottagningarna baserades på nyttan av att reducera kostnaden för tomma lokaler men även på inspel från verksamheterna att de inte anser att satellitmottagningarna gynnar arbete med att uppnå God och Nära vård. Att ta bort kravet att vårdcentralerna ska ha vissa satellitmottagningar möjliggör för vårdcentralerna att planera sin bemanning utifrån deras listades behov som helhet. Det möjliggör också en bättre personalplanering för samtliga listade på vårdcentralen, främst gällande tillgänglighet till akuta och planerade besök, samt tillgängligheten i telefon och vårdkontakt direkt.

Under hösten har regionen bytt journalsystem vilket gjorde att man inte kunde öppna mottagningarna i Julita och Björkvik efter sommaren. Belastningen utifrån det nya journalsystemet och vaccinationsuppdraget bidrog ytterligare till att mottagningarna inte kunde öppnas under hösten, utifrån behov av att optimera personalresurser. Då hyreskontrakten nu snart går ut för Julita och Björkvik, såg man inte att det var möjligt att återuppta verksamheten för enbart mycket kort tid. Alla andra distriktssköterskemottagningar som avsågs i beslutet har redan avslutats under 2024 och 2025.

Patienter som har behov av vård nära, till exempel hemsjukvård, eller andra insatser i hemmet, får det behovet av kommunens distriktssköterskor, utifrån den skatteväxling som genomförts i region Sörmland. Det påverkas inte av beslutet att stänga distriktssköterskemottagningar i regionens regi. I begreppet God och Nära vård, är det primärvården som ska vara navet, och i primärvården ingår såväl den regiondrivna som den kommunala primärvården.

Vårdcentralerna kommer fortsätta sitt arbete med Nära vård utifrån ett fortsatt samarbete med kommunens hälso- och sjukvård, för bästa möjliga vård och resursutnyttjande för samtliga invånare i kommunen och regionen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Fråga 1 – Färre mottagningar med distriktssköterskor

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Anna Ormegard, divisionschef primärvård
Akten

§ 18/25 Fråga 2 - Besökskonsekvens på museet

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Vid senaste mötet efterfrågade vi hur besökskonsekvensen sett ut på museet i Nyköping sedan avgiften infördes. Vi vill veta: Har besöken ökat, minskat eller ligger det på samma nivå?

Regionens svar är enligt följande:

Besöksutvecklingen mellan 2024 och 2025 under perioden januari-september.

Besökare	2024	2025
	Alla Nyköping	Alla Nyköping
Jan	7 107	5 479
Feb	11 399	6 196
Mar	9 562	6 170
Apr	6 744	7 238
maj	6 233	6 768
juni	6 272	5 975
juli	13 597	10 024
Aug	7 956	7 314
Sep	5 876	5 585
TOTALT	74 746	60 749

Alla Nyköping inkluderar: Museihuset, Museiparken, Kungstornet och Tovastugan.

1 jan-10 mar 2024 drog NK många besökare.

Våren 2025 genomförde museet en skolpilot som ökade besöksantalet. Från maj införde museet entréavgift vilket påverkar besöksantalet. Det är dock ännu för tidigt att dra långtgående slutsatser av detta. Det varierar sannolikt också mellan olika målgrupper och under olika tider på året. Vädret påverkar alltid.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 2 - Besökskonsekvens på museet

Beslutet expedieras till

Susanna Janfalk, länsmuseumschef
Hanna Rasmussen, verksamhetsområdeschef
Akten

§ 19/25 **Fråga 3 - Nytt reglemente för regionens pensionärsråd**

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Det har kommit till vår kännedom att det skulle finnas ett förslag på ”Nytt reglemente”. Vi vill veta: Stämmer det? I så fall hur ser det ut och vad innehåller det?

”Vid RPR 20250403 under punkten Information vid regionens pensionärsråd den 3 april 2025 skulle regionråd Mattias Claesson (C) besvara frågor om rådets reglemente. Ärendet drogs tillbaka hastigt. Gällande reglemente är från 2019-01-01. Utdrag §1 ”Regionens pensionärsråd är avsett att vara ett organ för samråd och ömsesidig information mellan pensionärsorganisationernas distriktsorganisationer och Region Sörmland. Regionen har i rådet möjlighet att på ett tidigt stadium informera om planerad verksamhet som berör pensionärsgrupperna. Ledamöterna från organisationerna har möjlighet att föra fram synpunkter och önskemål.”

Paragrafen andas att informationsutbyte skall ske på ett tidigt stadium, det vill säga före beslut. Vi ser inte att regionen agerar utifrån paragrafen. Normalt ses styrande dokument över under mandatperioden, Varför har inte denna översyn skett?

Regionens svar är enligt följande:

Regionens pensionärsråd ska följa nuvarande reglemente tills nytt reglemente införs.

Rådet är inget beslutsorgan eller remissinstans, men bör involveras vid till exempel nya projekt, ombyggnationer inom regionen för att vara delaktiga i dessa och ge sina synpunkter.

Det är viktigt att rådets synpunkter används som underlag vid utredningar.

Vid rådsmöten innan beredningsmöten ses frågorna över och de som är mest aktuella bör prioriteras. Gemensamt beslut sker vid beredningsmötet tillsammans med beredningsgruppen. De frågor som inte är färdigberedda inom politiken läggs undan och återupptas till nästkommande möten. Dessa frågor diskuteras alltid vid nästkommande beredningsmöte.

Vid möte i regionens pensionärsråd bör de ledamöter som deltar vid mötet ta med ansvar för att informationen eller svaren återges till aktuell förening. Eventuella följdfrågor från föreningsrepresentanter bör lämnas till beredningsgruppen.

Då ordförande i rådet deltar vid regionstyrelsens möten har man möjlighet att från dessa möten få information som kan vara sådant som kan vara av vikt att delge rådet, diskuteras i så fall vid beredningsmötet.

Frågan har besvarats av Kirsi Fransson (VfP), ordförande i regionens pensionärsråd.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 3 - Nytt reglemente för regionens pensionärsråd

Beslutet expedieras till

Akten

§ 20/25 Fråga 4 - Nya lokaler på Mälarsjukhuset

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsí Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Det har öppnats en ny del på Mälarsjukhuset i oktober 2025. Vi vill veta: Finns det planer på att lägga ned verksamhet på annat håll? Vad innebär det för patienter som besöker sjukhuset?

Regionens svar är enligt följande:

Befintliga verksamheter som idag finns i nuvarande byggnader kommer flytta in i de nya lokalerna. Det är bland annat akutmottagning, akutvårdsavdelning, intensivvårdsavdelning, operationsavdelning, intermediärvårdsavdelning, röntgen och förlossning. Den nya byggnationen ger ändamålsenliga lokaler för verksamheterna och möjlighet till en högre vårdkapacitet. Ingen verksamhets läggs ner eller tas bort i samband med inflyttningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 4 - Nya lokaler på Mälarsjukhuset

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Akten

§ 21/25 Fråga 5 - Kollektivtrafiken i regionen

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Alla som åker buss eller tåg är beroende av kollektivtrafiken, vilket också är ett bra och bekvämt sätt att resa. Alla har inte bil eller körkort. Vi vill veta: Hur kommer trafikutvecklingen att se ut framöver? Kan vi börja lita på att tågen kommer i tid?

Regionens svar är enligt följande:

Målsättningen för den regionala kollektivtrafiken i Sörmland är en kollektivtrafik som är funktionell, attraktiv, effektiv och tillgänglig. Precis som frågan tar upp har inte alla tillgång till bil för sina resebehov, och Region Sörmlands ambition är att fler ska kunna och vilja välja att resa hållbart, med tåg- och busstrafik som har en god tillförlitlighet och punktlighet.

Vad gäller busstrafiken har den haft en relativt god punktlighet på 90 procent under den första halvan av 2025, precis som under föregående år. Antalet påstigande ligger på en stabil nivå, och under de senaste åren har fokus legat på bland annat att kundnöjdheten ska öka samtidigt som andelen resande i kollektivtrafiken ökar.

Tyvärr har punktligheten för tågtrafiken varit sämre i år, delvis på grund av problem med järnvägsinfrastrukturen och utmaningar kopplat till det stora antalet banarbeten under perioden. Mycket av det här behöver hanteras på nationell nivå, och Region Sörmland driver kontinuerligt på för att mer ska göras vad gäller underhållsåtgärder på järnvägen och ökade investeringar i järnvägsinfrastrukturen. Målet är att färre avgångar i framtiden ska behöva drabbas av förseningar orsakade av tekniska fel på järnvägsnätet.

Redan nu genomförs viktiga infrastrukturprojekt, till exempel Ostlänken, som kommer att förbättra tillförlitligheten och kapaciteten inom tågtrafiken i länets södra delar. Där driver Region Sörmland på för att de delar av Ostlänken som är klara först ska kunna öppna för persontrafik, även innan hela sträckningen är färdigbyggd.

Samtidigt bedrivs ett fokuserat arbete lokalt och regionalt för att förbättra för våra resenärer. Inom regionaltågssamarbetet Mälardalstrafik har Region Sörmland tillsammans med övriga fem ägarregioner fattat beslut om att långsiktigt utöka fordonsflottan, genom en investering i 13 nya tågset. Dessa kommer att bidra till såväl förbättrade marginaler vid underhåll och oförutsedda händelser, som en överlag förbättrad tillförlitlighet i tågtrafiken.

Därtill har Mälardalstrafik efter upphandling nyligen fattat beslut om ett nytt uppdragsavtal avseende regionaltågstrafiken, där VR Sverige tar över ansvaret för drift och underhåll av mälartågen från och med december 2026. Just nu körs tågtrafiken genom ett nödavtal, vilket medför ökade kostnader. Det nya trafikavtalet kommer att bidra till en mer långsiktigt hållbar och stabil drift av mälartågssträckorna.

Sammantaget pågår arbete såväl lokalt som nationellt, och vi fortsätter att bevaka utvecklingen noggrant. Genom att följa och driva på för fler nationella åtgärder, samtidigt som vi genomför långsiktiga investeringar lokalt och regionalt, kan vi se till att trafikutvecklingen framöver går mot ett mer hållbart, robust, och tillförlitligt kollektivtrafiksystem.

Frågan har besvarats av Ann-Cathrin Rothlind (C), regionråd med särskilt ansvar för kollektivtrafik.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 5 - Kollektivtrafiken i regionen

Beslutet expedieras till

Jani Körkkö, verksamhetschef kollektivtrafik
Akten

§ 22/25 Fråga 6 - TeleQ

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Vi önskar en genomgång av statistiken avseende användningen av TeleQ. Hur mäter man? Hur vanliga är samtal som besvaras med "Kön är tyvärr full. Återkom"? Hur många? Hur ser fördelningen mellan samtliga vårdcentraler ut?

Regionens svar är enligt följande:

Region Sörmland har ett system som levereras av företaget Aurora Innovation. Ur systemet kan man ta fram hur många samtal varje vårdcentral får varje dag, och hur många som bokas in samt hur många samtal som kommer till så kallad "fylld kö". Det som mäts och rapporterats nationellt är telefonsamtalen till vårdcentralernas huvudnummer. Många vårdcentraler har dessutom andra direktnummer till exempel till rehabiliteringsenheten eller direktnummer för äldre multisjuka personer. Dessa fångas inte upp i den nationella mätningen. Det går även att få ut statistik på hur många individuella nummer som ringt, det vill säga man kan se om ett och samma nummer ringt flera gånger.

Det här mäts noggrant på varje vårdcentral och underlaget ger i sin tur möjlighet för schemaplanering av bemanning i TeleQ.

I division Primärvård följer vi upp resultatet minst en gång per månad för samtliga vårdcentraler. Beställarenheten Hälsoval följer också upp tillgängligheten och kan ge uppdrag till de vårdcentraler som inte uppfyller målen att lämna in handlingsplaner för att förbättra tillgängligheten.

Under 2025 har samtliga vårdcentraler i division Primärvård arbetat mycket intensivt med sin telefontillgänglighet. I augusti uppnådde divisionen på totalen 85 procents tillgänglighet, vilket innebär att 85 procent av alla individuella samtal besvarades.

Alla vårdcentraler utom 2 hade en tillgänglighet över 71 procent och hälften av alla vårdcentraler hade en tillgänglighet över 90 procent, vilket är målet. Det är en kraftig förbättring jämfört med augusti 2025 då medlet låg på 78 procent. Alla vårdcentraler har förbättrat sin tillgänglighet, även de som har haft svårt att nå målen. De som inte nått målen har vakanta sjukskötersketjänster, men rekrytering pågår, för att förbättra tillgängligheten.

Under införandet av Cosmic har tillgängligheten påverkats inom samtliga verksamheter inom Hälso- och sjukvården, det är oundvikligt under införandet av ett helt nytt journalsystem. Vi fortsätter dock att arbeta utifrån samma premisser som innan Cosmic, och tillgängligheten har långsamt återigen börjat öka.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 6 - TeleQ

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Anna Ormegard, divisionschef primärvård
Akten

§ 23/25 Fråga 7 - IVO-rapport om vårdcentraler i Sörmland

Diarienummer: RS-LED25-0014

Regionens pensionärsråds beslut

Svaret godkänns och läggs till handlingarna.

Proposition

Ordförande Kirsi Fransson (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom pensionärsrådets beredningsmöte.

Ärendet

Vi vill ha en rapport om de tre verksamheter som nyligen granskats i Sörmland av IVO, om de åtgärder som IVO efterlyst och resultaten av dessa.

Regionens svar är enligt följande:

I början av 2025 genomförde IVO en granskning av region Sörmlands primärvård utifrån omställningen till God och Nära vård, dels övergripande genom ett möte den 4 februari, men dessförinnan genom inspektioner och intervjuer av ledning och telefonintervjuer med patienter på tre vårdcentraler, VC Trosa, VC Fröslunda, samt en privat vårdcentral i Nyköping (Min Doktor VC).

Fokus vid inspektionen var samverkan, personcentrering, kontinuitet genom fast vårdkontakt och fast läkarkontakt samt tillgänglighet. Man inspekterade också regionens systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.

Efter den första inspektionen önskade IVO kompletteringar i maj 2025 för samtliga verksamheter, vilket gjordes. Därefter önskades ytterligare komplettering i september 2025 då främst avseende regionens övergripande arbete:

Regionen inkom med önskade åtgärdsplaner och fick besked från IVO att granskningen nu var slutförd och IVO avslutar ärendet då IVO bedömer att vårdgivaren i sin återredovisning i oktober 2025 redogjort för de åtgärder som ger förutsättningar för att komma till rätta med de brister som IVO påtalat.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Fråga 7 - IVO-rapport om vårdcentraler i Sörmland

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Anna Ormegard, divisionschef primärvård
Mats Henningsson, hälsovalschef
Akten